

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 1 вересня 1993 року N 688 Київ

(Постанова втратила чинність на підставі Постанови КМ N 305 ([305-2003-п](#)) від 12.03.2003)

Про затвердження Положення про дошкільний виховний заклад України

На виконання Закону України "Про освіту" ([1060-12](#)) Кабінет Міністрів України

п о с т а н о в л я є:

Затвердити Положення про дошкільний виховний заклад України, що додається.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО

Інд.28

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 1 вересня 1993 року N 688

ПОЛОЖЕННЯ

про дошкільний виховний заклад України

Загальні положення

1. Дошкільний виховний заклад є закладом освіти і суспільного виховання дітей віком від двох місяців до семи років, який здійснює завдання щодо задоволення потреб у догляді, оздоровленні, вихованні та навчанні дітей дошкільного віку.
2. До дошкільних закладів належать: дитячі ясла, дитячі садки, дитячі ясла-садки з короткочасним, денним, цілодобовим та цілорічним перебуванням дітей. Дошкільні виховні заклади можуть діяти у комплексі з іншими закладами освіти (школа-дитсадок тощо).
3. Головними завданнями дошкільного виховного закладу є: реалізація державної політики в галузі освіти; забезпечення фізичного і психічного здоров'я дітей; розвиток творчих здібностей та інтересів дітей; надання кваліфікованої допомоги в корекції недоліків розвитку дитини; формування умінь і навичок, необхідних для навчання в школі. Свої завдання дошкільний виховний заклад реалізує у тісній взаємодії з сім'єю.
4. Дошкільний виховний заклад у своїй діяльності керується Конституцією України ([888-09](#)), Законом України про освіту ([1060-12](#)), чинним законодавством, Конвенцією ООН про права дитини ([995_021](#)), цим Положенням та власним статутом.
5. Статут дошкільного виховного закладу регламентує діяльність дошкільного виховного закладу. Він розробляється на основі цього

Положення з урахуванням особливостей дошкільного виховного закладу відповідно до чинного законодавства.

У статуті містяться відомості про правовий статус дошкільного виховного закладу, його засновника, належність, порядок комплектування, режим роботи, специфіку навчально-виховного процесу, права, обов'язки і відповідальність учасників навчально-виховного процесу, мову або мови навчання, порядок призначення та звільнення його працівників, порядок управлінням, організацію фінансово-господарської та підприємницької діяльності, порядок внесення змін і доповнень до статуту дошкільного виховного закладу та інші.

6. Статут дошкільного виховного закладу затверджується засновником і радою дошкільного виховного закладу і реєструється місцевими органами державної виконавчої влади або органами місцевого і регіонального самоврядування. Дошкільний виховний заклад визнається юридичною особою з дня реєстрації його статуту.

7. Створення, ліквідація чи реорганізація дошкільного виховного закладу здійснюється відповідно до чинного законодавства.

8. Засновниками дошкільних виховних закладів можуть бути підприємства, установи і організації незалежно від форм власності, а також фізичні особи.

9. Це Положення поширюється на всі типи дошкільних виховних закладів незалежно від форм власності.

Дошкільний виховний заклад повинен забезпечувати рівень дошкільної освіти в обсязі державних вимог.

10. Мова навчання у дошкільному виховному закладі визначається відповідно до Закону України "Про мови" ([8312-11](#)).

11. Навчально-виховний процес у дошкільному виховному закладі здійснюється відповідно до програми виховання і навчання дітей дошкільного віку. Дошкільний виховний заклад має право вибирати програму виховання дітей з комплексу варіантних програм, затверджених Міносвіти, а також розробляти і впроваджувати власну програму.

12. Дошкільний виховний заклад може проводити експериментальну роботу за погодженням з місцевими органами державної виконавчої влади.

13. Дошкільний виховний заклад встановлює зв'язки з школою, підтримує з нею постійні контакти.

14. Права та обов'язки працівників дошкільного виховного закладу визначаються посадовими інструкціями, що розробляються відповідно до типових кваліфікаційних характеристик з врахуванням умов роботи закладу.

15. Працівники дошкільного виховного закладу несуть відповідальність за життя, фізичне і психічне здоров'я кожної дитини відповідно до чинного законодавства.

16. Психологічне забезпечення навчально-виховного процесу в дошкільному виховному закладі здійснюється практичним психологом.

17. Дошкільний виховний заклад в установленому порядку здійснює міжнародні зв'язки.

Типи дошкільних виховних закладів

18. У разі потреби можуть створюватися такі типи (групи) дошкільних виховних закладів: загального розвитку, компенсуючі, комбіновані, сімейні, прогулянкові та інші.

Всі типи дошкільних виховних закладів забезпечують догляд, розвиток, виховання та навчання дітей.

Основна функція дошкільного виховного закладу загального розвитку - це інтелектуальний розвиток особистості дитини. Він може мати певну спеціалізацію (фізичну, художньо-естетичну, музичну, вивчення іноземних мов тощо).

Дошкільний виховний заклад компенсуючого типу створюється для дітей, які потребують корекції фізичного і психічного розвитку (з вадами слуху, мови, зору, опорно-рухового апарату, з дефектами інтелекту). Для дітей з ранніми проявами туберкульозної інфекції, з малими і загасаючими формами туберкульозу, які часто хворіють простудними захворюваннями, а також захворюваннями кишково-шлункового тракту, ендокринної, серцево-судинної системи створюються санаторні дошкільні виховні заклади.

Комбінований тип - це дошкільний виховний заклад, до складу якого входять групи загального розвитку, компенсуючого, санаторного, прогулянкового типу тощо.

Можуть відкриватися філії діючих дошкільних виховних закладів удома, сімейні (приватні) дошкільні виховні заклади.

Для короткочасного догляду за дітьми створюються прогулянкові групи.

Комплектування дошкільного виховного закладу

19. Прийом дітей до дошкільних виховних закладів проводиться за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, у порядку, що визначається місцевими органами державної виконавчої влади.

20. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право приводити та забирати дітей з дошкільного виховного закладу в будь-який зручний для них час, заздалегідь попередивши про це вихователів.

21. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право вибирати дошкільний виховний заклад. Діти інвалідів, учасників війни, учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, потерпілих від екологічного та іншого стихійного лиха, аварій, катастроф, а також працівників правоохоронних органів приймаються до дошкільного виховного закладу позачергово.

До дошкільного виховного закладу в першу чергу приймаються діти одиноких батьків (вдів, вдівців), діти, які перебувають під опікою (піклуванням), діти військовослужбовців і тих, хто проходить строкову військову службу.

22. Зараховує дітей до дошкільного виховного закладу завідуючий після пред'явлення медичних довідок про стан здоров'я дитини та відсутність контакту з інфекційними хворими.

23. До дошкільних виховних закладів (груп) компенсуючого типу дітей направляють психолого-медико-педагогічні консультації, територіальні лікувально-профілактичні заклади і тубдиспансери.

24. Відраховування дітей з дошкільного виховного закладу може здійснюватись: на підставі медичного висновку про стан здоров'я дитини, що виключає можливість її перебування в дошкільному виховному закладі; якщо дитина не відвідує заклад без поважних причин більше місяця; у разі невнесення плати за утримання дитини протягом двох тижнів після встановленого терміну.

Батькам або особам, які їх замінюють, повідомляють про відрахування дитини з дошкільного виховного закладу за 7 днів. Забороняється відрахування дітей з дошкільного виховного закладу в зв'язку із зміною місця роботи батьків, якщо це не обумовлено в угоді між дошкільним виховним закладом і батьками.

25. За дитиною зберігається місце в дошкільному виховному закладі у разі її хвороби, карантину, хвороби або відпустки матері, на час чергової відпустки батьків або осіб, які їх замінюють, а також у літній період (75 днів).

26. В окремих випадках порядок збереження за дитиною місця в дошкільному виховному закладі встановлюється місцевими органами державної виконавчої влади.

27. Порядок прийому та відрахування дітей, умови збереження за дитиною місця в дошкільному виховному закладі, який не має статусу державного, визначається в угоді між дошкільним виховним закладом і батьками.

28. До дитячих ясел приймаються діти віком від 2 місяців до 3 років, до дитячого садка - від 3 до 7 років, до дитячих ясел-садка - від 2 місяців до 7 років. За рішенням загальних зборів або ради дошкільного виховного закладу групи можуть комплектуватися з дітей одного і різного віку. В групи з цілодобовим перебуванням приймаються діти віком від 1, 5 року.

Граничний термін перебування дитини в дошкільному виховному закладі компенсуючого типу встановлюється відповідними психолого-педагогічними консультаціями, територіальними лікувально-профілактичними закладами, тубдиспансерами.

29. Виховні групи комплектуються за віком дітей: ясельні групи в дитячих яслах і дитячих яслах-садках; перша група раннього віку - від 2 місяців до 1 року; друга група раннього віку - від 1 до 2 років; перша молодша група - від 2 до 3 років; дошкільні групи в дитячому садку і яслах-садку; друга молодша група - від 3 до 4 років; середня група - від 4 до 5 років; старша група - від 5 до 6 років; підготовча до школи група - від 6 до 7 років.

30. Кількість дітей у групах дошкільного виховного закладу визначається документами про нормативи в закладах освіти.

Допускається менша, ніж визначена нормативами кількість дітей у виховних групах дошкільних виховних закладах різних типів за умови виділення додаткових коштів їх засновниками або місцевими органами державної виконавчої влади.

31. Формування нових груп за віком і переведення дітей з однієї вікової групи в іншу проводиться наприкінці навчального року (квітень-травень), а прийом дітей - в міру звільнення місць. Прийом дітей ясельного та молодшого дошкільного віку провадиться поступово протягом місяця.

Навчальний рік у дошкільному виховному закладі починається з 1 вересня.

Організація роботи дошкільного виховного закладу

32. Приміщення дошкільного виховного закладу має відповідати діючим нормативам і правилам пожежної безпеки.

33. Дошкільний виховний заклад обладнується відповідно до нормативів, установлених для дошкільних виховних закладів.

34. Режим роботи дошкільного виховного закладу встановлюється місцевими органами державної виконавчої влади, з урахуванням потреб батьків. Початок роботи - не раніш як о 6 годині 30 хвилин, закінчення - не

пізніше як о 20 годині 30 хвилин. У зонах екологічного лиха місцеві органи державної виконавчої влади встановлюють особливий режим роботи дошкільного виховного закладу.

35. Дошкільний виховний заклад або окремі його групи за рішенням засновника можуть працювати будь-яку кількість днів на тиждень за режимом денного або цілодобового перебування дітей.

За бажанням батьків у дошкільному виховному закладі у встановленому порядку можуть відкриватися чергові групи в ранкові та вечірні години, а також у вихідні та святкові дні.

Режим роботи дошкільного виховного закладу компенсуючого типу встановлюється з урахуванням проведення необхідної корекційно-виховної роботи. Специфіка їх роботи, комплектування, правила прийому до них, організація навчання та виховання дітей визначаються відповідними правилами, затвердженими Міністерства освіти за погодженням з МОЗ.

Учасники навчально-виховного процесу

36. Права і обов'язки учасників навчально-виховного процесу дошкільного виховного закладу визначені Законом України про освіту
Управління дошкільним виховним закладом

37. Управління державним дошкільним виховним закладом здійснюється його засновником та місцевими органами державної виконавчої влади в межах повноважень, передбачених чинним законодавством.

38. Безпосереднє керівництво роботою дошкільного виховного закладу здійснює його завідуючий, який призначається засновником або уповноваженим ним органом, та рада дошкільного виховного закладу.

Завідуючий дошкільним виховним закладом: несе відповідальність за організацію діяльності закладу; забезпечує реалізацію державної політики в галузі освіти; діє від імені закладу, представляє його в усіх державних органах, на підприємствах, в установах і громадських організаціях; розпоряджається коштами, укладає договори, в тому числі угоди з батьками, відкриває рахунки в установах банків; у межах своєї компетенції видає накази і розпорядження, обов'язкові для виконання працівниками закладу; приймає на роботу та звільняє з неї працівників закладу; організує додаткові послуги, спрямовані на поліпшення догляду, оздоровлення, виховання, навчання дітей; затверджує штатний розпис у межах фонду заробітної плати, утвореного в установленому порядку, і погоджує його із засновником дошкільного виховного закладу; встановлює надбавки, доплати, премії працівникам закладу за рахунок і в межах фонду заробітної плати відповідно до порядку, визначеного радою дошкільного виховного закладу; забезпечує виконання санітарно-гігієнічних, протипожежних вимог та інших умов щодо охорони життя і здоров'я дітей, створює сприятливі умови для здійснення навчально-виховного процесу в закладі; за погодженням з профспілковим комітетом затверджує Правила внутрішнього трудового розпорядку, посадові інструкції.

39. Органом самоврядування дошкільного виховного закладу є загальні збори членів трудового колективу та батьків.

Рішення загальних зборів приймаються простою більшістю голосів від загальної кількості присутніх. Збори скликаються не рідше одного разу на рік.

Право скликати загальні збори мають члени трудового колективу, якщо за це висловилося не менше третини загальної кількості працівників, завідуючий дошкільним виховним закладом, місцеві органи державної виконавчої влади, засновник дошкільного виховного закладу, голова ради дошкільного виховного закладу.

Загальні збори: обирають раду дошкільного виховного закладу, її членів і голову, встановлюють термін її повноважень; заслуховують звіти завідуючого, голови ради дошкільного виховного закладу про їх роботу, дають їй оцінку шляхом таємного або відкритого голосування; затверджують основні напрями вдосконалення роботи і розвитку дошкільного виховного закладу.

40. У період між загальними зборами вищим колегіальним органом є рада дошкільного виховного закладу (у малокомплектних дошкільних закладах функції ради можуть виконувати загальні збори). Кількість засідань ради визначається за потребою.

Засідання ради дошкільного виховного закладу є правомірним, якщо в ньому бере участь не менше двох третин її членів (працівники дошкільного виховного закладу, вчителі, батьки, засновники, спонсори та інші).

Рада дошкільного виховного закладу: затверджує статус дошкільного виховного закладу, зміни та доповнення до нього; організує виконання рішень загальних зборів; затверджує річний план роботи закладу; розглядає та погоджує режим роботи закладу і груп; підтримує громадські ініціативи щодо вдосконалення розвитку, навчання і виховання дітей; погоджує зміст і форми роботи з педагогічної освіти батьків; визначає порядок встановлення надбавок, доплат і премій працівникам дошкільного виховного закладу, вносить пропозиції про їх заохочення; порушує питання про розірвання трудового договору з працівником, який не відповідає посаді, що займає; разом з завідуючим дошкільного виховного закладу контролює витрачання коштів, формує напрями використання бюджетних і позабюджетних коштів, погоджує штатний розпис; визначає умови оренди приміщень, споруд і обладнання.

Статутом дошкільного виховного закладу можуть визначатися й інші повноваження ради дошкільного виховного закладу.

41. У дошкільному виховному закладі з чисельністю не менше трьох педагогічних працівників створюється постійно діючий дорадчий колегіальний орган - педагогічна рада. Функції та порядок роботи педагогічної ради визначаються цим Положенням і статутом дошкільного виховного закладу.

До складу педагогічної ради входять усі педагогічні працівники дошкільного виховного закладу, вчителі школи, батьки.

Головою педагогічної ради є завідуючий дошкільним виховним закладом. Секретар обирається з числа педагогічних працівників.

Педагогічна рада: розглядає питання навчально-виховного процесу в дошкільному виховному закладі та приймає відповідні рішення; організує роботу щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, впровадження досягнень науки, передового педагогічного досвіду; приймає рішення з інших питань професійної діяльності педагогічних працівників. Робота педагогічної ради планується довільно

відповідно до потреб дошкільного виховного закладу. Кількість засідань педагогічної ради визначається за потребою і, як правило, становить не менше чотирьох на рік.

Для організації обміну досвідом навчально-виховної роботи вихователі сільських малокомплектних дошкільних виховних закладів можуть входити до територіальних педагогічних рад на базі однієї з шкіл.

Майно дошкільного виховного закладу

42. Майно дошкільного виховного закладу становлять основні фонди та інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в балансі дошкільного виховного закладу або централізованої бухгалтерії.

43. Майно дошкільного виховного закладу належить йому на правах оперативного управління, власності або повного господарського відання відповідно до чинного законодавства, рішення про заснування, статуту дошкільного виховного закладу та укладених ним угод.

44. Відповідно до чинного законодавства дошкільний виховний заклад користується землею. Несе відповідальність за дотримання вимог та норм з охорони, раціонального використання і відновлення природних ресурсів.

Фінансово-господарська діяльність дошкільного виховного закладу

45. Фінансово-господарська діяльність державного дошкільного виховного закладу здійснюється за рахунок бюджетних і залучених коштів.

Джерелами формування коштів державного дошкільного виховного закладу є: кошти державного бюджету, що надходять у розмірі, не нижчому від передбаченого нормативами фінансування дошкільних виховних закладів; кошти, одержані від громадян за надання платних послуг у галузі освіти; доходи від здавання в оренду приміщень, обладнання та іншого майна; дотації органів державної виконавчої влади та місцевого і регіонального самоврядування; кредити і позички банків; добровільні грошові внески і спонсорські пожертвування підприємств, установ, організацій та окремих громадян, іноземних юридичних і фізичних осіб; інші надходження, не заборонені чинним законодавством.

46. Дошкільні виховні заклади, створені підприємствами, установами, організаціями, кооперативами або приватними особами, утримуються за кошти засновників.

47. Дошкільний виховний заклад за погодженням із засновником має право придбавати, орендувати необхідне йому обладнання та інші матеріальні ресурси; користуватися послугами будь-якого підприємства, установи, організації або приватних осіб; фінансувати за рахунок власних коштів заходи, що сприяють поліпшенню соціально-побутових умов колективу; здавати в оренду приміщення (без права викупу).

48. Дошкільний виховний заклад користується приміщенням, обладнанням, відведеною територією, розпоряджається ними у межах, передбачених чинним законодавством, цим Положенням та установчими документами.

49. Дошкільний виховний заклад може надавати платні послуги. Планові завдання дошкільному виховному закладові на розвиток будь-яких платних послуг не визначаються.

50. Дошкільний виховний заклад веде документацію згідно із затвердженою номенклатурою, складає бухгалтерську і статистичну звітність в установленому порядку.

51. Дошкільний виховний заклад самостійно визначає потребу в матеріальних ресурсах і продуктах харчування, одержує їх у централізованому порядку, а також на договірних засадах.

52. Харчування дітей у дошкільному закладі проводиться відповідно до встановлених норм. У групах, де діти перебувають менше 6 годин, проведення харчування, його форми і кратність визначаються за домовленістю з батьками.

53. Медичне обслуговування дітей дошкільного виховного закладу здійснюється штатним або спеціально закріпленим персоналом медичного закладу, підпорядкованого місцевим органам державної виконавчої влади. Медичний персонал здійснює лікувально-профілактичні заходи, контроль за станом здоров'я, фізичним розвитком дитини, організацією фізичного виховання, загартуванням, дотриманням санітарно-гігієнічних норм, режимом та якістю харчування.

Контроль за діяльністю дошкільного виховного закладу

54. Дошкільний виховний заклад підпорядкований і підзвітний засновникові чи уповноваженому ним органу.

55. Основною формою контролю за діяльністю дошкільного виховного закладу є атестація, що проводиться, як правило, один раз у п'ять років у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

56. Контроль за дотриманням дошкільним виховним закладом державних стандартів дошкільної освіти здійснюється місцевими органами державної виконавчої влади.

57. Зміст, форми, періодичність контролю, не пов'язаного з навчально-виховним процесом, встановлюється засновником дошкільного виховного закладу.